

AGRÁRMINISZTERIUM

Mezőgazdasági krízisbiztosítási rendszer

Elmúlt évek eredményei:

A 2021-es gazdálkodási évet illetően: a csaknem két évig tartó, négy hullámban támadó koronavírus járvány által előidézett, világméretű gazdasági sokk és az abból való kilábalás - beleértve a globális ellátási láncok újraépítését is - valamint a nyersanyag- és energiahordozók áremelkedése. A tárgyévet követő kompenzációs és pótkompenzációs kifizetéssel a tetemes gazdálkodói jövedelemcsökkenés 30 százalékát sikerült kompenzálni.

A 2022-es gazdálkodási évet illetően: a történelmi léptékű aszálykárok és a szomszédunkban kirobbant fegyveres konfliktus hatására bekövetkezett nyersanyag- és energiahordozók drasztikus áremelkedése miatt kieső gazdálkodói jövedelem 70 százalékát kompenzálta az intézkedés.

A 2023-as gazdálkodási évet illetően: a magas infláció, a dömpingáron importált ukrán gabona következtében kialakult gabonaválság és a madárinfluenza gazdálkodói jövedelemcsökkentő hatását 70 százalékot meghaladó mértékben orvosolta az intézkedés.

A 2024-es gazdálkodási évet illetően: a növénytermesztők számára a rendkívüli tavaszi fagy és aszály okozott problémát, az állattenyésztési ágazatot a ragadós száj-és körömfájás járvány állította nem látott kihívások elé. A kifizetett kompenzáció jelentős része az állattartók számára kerül kifizetésre.

Rendszer rövid ismertetése:

Az EU-ban elsőként Magyarországon került bevezetésre. 2021. évben indult a rendszer. A rendszer működtetésével kapcsolatos feladatokat a krízisbiztosítási szerv (MÁK) látja el.

Ez a rendszer ***a termelő önhibáján kívüli, bármely okból – legyen az időjárási jelenség, állatbetegség, piaci körülmények, termelési költség növekedés*** – bekövetkezett jövedelemcsökkenés részbeni kompenzálást szolgálja.

Csatlakozási feltételek:

A rendszerhez ***önkéntes alapon*** a csatlakozási kérelem benyújtásával lehet csatlakozni. A csatlakozási kérelmet a krízisbiztosítási szervhez ***minden év február 1-től február 28-ig*** lehet benyújtani.

Csatlakozással ***három éves tagság*** keletkezik, ezen időszak alatt a tagság nem szüntethető meg.

A rendszerben való részvétel során a kapcsolattartás kizárólag ***elektronikus úton*** történik.

Az a mezőgazdasági termelő csatlakozhat, aki:

- az Egységes Mezőgazdasági Ügyfél-nyilvántartási Rendszerben ügyfélként szerepel,
- a csatlakozás évében rendelkezik legalább három lezárt működési évvel,
- a mezőgazdasági tevékenység bevételeit és költségeit elkülönítetten tartja nyilván a nem mezőgazdasági tevékenység bevételeitől és költségeitől,
- vállalja, hogy eleget tesz gazdálkodásával összefüggő adatszolgáltatási kötelezettségének.

A csatlakozó ügyfél **valamennyi mezőgazdasági termékével részt vesz** a krízisbiztosítási rendszerben, tehát nem biztosíthatja csak az állati termékek termeléséből elért jövedelmét, ha állattenyésztési tevékenység mellett növénytermesztéssel is foglalkozik.

Krízisbiztosítási hozzájárulás:

A rendszerhez csatlakozott termelő **minden évben október 15-éig krízisbiztosítási hozzájárulást fizet.**

A fizetendő krízisbiztosítási hozzájárulás összege az egységdíjak és a természetes adatok szorzata.

Egységdíjakat a krízisbiztosítási hozzájárulás mértékének megállapításáról szóló 542/2020. (XII.2.) Korm. rendelet határozza meg. A természetes adatok az egységes kérelemben bejelentett terület, termesztő berendezés termesztő felülete, éves átlagos állatállomány.

Éves adatszolgáltatási kötelezettség:

A termelő a krízisbiztosítási szerv által rendszeresített elektronikus űrlapkitöltő felületen minden év **május 15 - június 15. közötti időszakban** a jövedelem megállapítására vonatkozó adatokat szolgáltat.

Mezőgazdasági jövedelem meghatározása:

A **mezőgazdasági jövedelem** a mezőgazdasági tevékenységhez kapcsolódó bevételek összegéből a mezőgazdasági tevékenység során felmerülő költségek összegének levonásával kerül meghatározásra.

Bevétel:

- a saját előállítású, elsődleges mezőgazdasági termékek értékesítéséből származó árbevétel,
- a mezőgazdasági termelőtevékenységre tekintettel kapott egyéb bevételeket – pl. a mezőgazdasági tevékenységgel összefüggésben kapott támogatások összege

Költség:

- a mezőgazdasági termelőtevékenység során felmerült anyagjellegű ráfordítások,
- a személyi jellegű ráfordítások,
- az értékcsökkenési leírás.

A termelő által szolgáltatott, illetve a hatósági adatbázisokban szereplő adatok alapján a krízisbiztosítási szerv **tárgyév november 30-áig határozza meg az ügyfél referencijövedelmét**, amelyről az ügyfelet határozatban értesíti.

Kompenzációra vonatkozó jogosultsági feltételek:

A kompenzációs kérelmet a termelő az *éves adatszolgáltatási időszakban* jogosult benyújtani.

Krízisbiztosítási kompenzációra a mezőgazdasági termelő akkor jogosult, ha

- a tárgyévi mezőgazdasági jövedelme **30%-ot meghaladó mértékben esett vissza** az előző három év átlagos mezőgazdasági jövedelméhez (referenciajövedelem) képest,
- a krízisbiztosítási **hozzájárulását** határidőben és maradéktalanul megfizette,
- krízisbiztosítási **kompenzációs kérelmet** nyújtott be,
- mezőgazdasági és nem mezőgazdasági tevékenységből származó bevételeket és költségeket **elkülönítetten tartja nyilván**,
- **adatszolgáltatási kötelezettségét** folyamatosan és teljes körűen teljesíti.

Nem kompenzálható:

- üzemméret változásból,
- gondatlanságból,
- mesterséges körülményteremtésből adódó jövedelemcsökkenés.

Krízisbiztosítási kompenzáció összege:

Az Európai Unió előírások szerint a krízisbiztosítási kompenzáció összegének kevesebbnek kell lennie a mezőgazdasági jövedelem-csökkenés 70%-ánál, így a kompenzáció összege a **jövedelemcsökkenés 69,9%-a**.

A kifizethető krízisbiztosítási **kompenzáció forrását** 30%-ban a termelői krízisbiztosítási hozzájárulások összege, 70%-ban pedig vidékfejlesztési támogatás biztosítja.

A jóváhagyott kompenzáció kifizetésére a tárgyévet követő év **december 15-éig** kerül sor.

Pótlólagos kompenzáció:

Ha a krízisbiztosítási pénzeszköz rendelkezésre álló összege nem fedezi a tárgyévre vonatkozóan megállapított összes krízisbiztosítási kompenzáció összegét, akkor valamennyi krízisbiztosítási kompenzációra jogosult mezőgazdasági termelőnél **arányosan csökkenteni kell a kompenzációt**.

Ha az **arányos csökkentés mértéke eléri vagy meghaladja az 50%-ot**, akkor pótlólagos kompenzáció írható elő.

Ennek keretében a termelők önként vállalják a pótlólagos hozzájárulás megfizetését, mely uniós forrással kiegészítésre kerül. Ezen pénzösszeg terhére **pótlólagos kompenzáció kerül kifizetésre** ezzel növelve az elszenvedett jövedelemcsökkenés kompenzálását.

2026. január